

Bakalářská práce

- Smernice LF MU 2-2020 - Pokyny k formalnim nalezitostem zaver ecnych bakalarskych a diplomovych praci vypracovanych na Lekarske fakulte MU.pdf (muni.cz)

Nejčastější otázka

- 30 stran
- schopnost samostatně se orientovat v problematice
- pracovat s informačními zdroji
- provádět průzkum-šetření (spíše než výzkum) ve své specializaci a obhajování získaných výsledků
- napsání **vědeckého textu** na úrovni **x** **ne nové objevy**

Přehledová vědecká stat'

- Zpravidla se využívá tvořivá **kompilace** z odborné literatury a pramenů - ne bezduché opisování
- práce přináší původní poznatky, které doposud nebyly zaznamenané v české literatuře
- autor přináší **nový pohled** na základě využití známých poznatků - přehled o jedné problematice z různých úhlů pohledu
- hodnota práce spočívá ve shromáždění, uspořádání a vlastní interpretaci známých informací - **sumarizace**

Kompilace

- Compilare - sestavit, obírat
- *Kompilace (compilation) je odborný text, který vznikl sestavením poznatků z jiných děl. Na rozdíl od [plagiátu](#) však nepřebírá celé hotové pasáže bez citování původního zdroje ani nepředstírá svou původnost.*

Kompilace x plagiát

- **Kompilační práce** uvádějí informace s odkazem na jejich zdroj, avšak tvůrčí podíl nespočívá v objevení nových poznatků, ale v **propojení a utřídění poznatků** stávajících.
- V kompilační práci student prokazuje, že kriticky přehlédl větší část existující literatury k danému tématu, že je schopen problematiku jasně vyložit, dát do vzájemných souvislostí různé přístupy a vytvořit syntetický přehled, který může posloužit jako zdroj seriózních podkladů.

PLAGIÁT

- **Plagiát** – ukradení cizího rukopisu a jeho publikování pod vlastním jménem, také neuvedení odkazu na zdroj informace
- **u přímé „citace“** (oddělené uvozovkami- delší odlišný typ písma)
- nepřímé citace **parafráze – interpretace vlastními slovy a slohem autora práce**
- Zachová se důsledně obsah originálního textu, myšlenek, autor vysvětluje podstatu názoru zjednodušeně nebo srozumitelněji vysvětlí komplikovaný popis nebo výklad

- Jak se vyhnout plagiátorství (muni.cz)
- https://is.muni.cz/do/med/web_if_mu/studenti/studijni_predpisy/Smernice_c.LF_MU_2-2020_aktualizovane_zneni_k_7.3.2022_-_Pokyny_k_formalnim_nalezitostem_zaverecnym_bakalarskych_a_diplomovych_praci_vypracovanych_na_Lekarske_fakulte_MU.pdf
-

Teoretická část

- **Úvod** do problematiky neboli teoretická část (východiska)
- uvést čtenáře do problematiky
- přehled stávajícího poznání o problematice a zpracování v literatuře
- stručně popsat problematiku v obecné rovině
- stručně se zmínit o **historii** problematiky, její **návaznosti** na současnost
- a poukázat na **aktuálnost** tematiky

- sestavit **přehled** dosavadních poznatků tj. literární přehled o řešené problematice s uvedením citací prací jiných autorů
- přehled dosud užívaných **metod**
- dosažených výsledků popsaných v literatuře či získaných v předchozích výzkumech na pracovišti nebo vlastních
- úvod do problematiky může obsahovat přehled stavu řešené problematiky nejen v **ČR**, ale i **zahraničí**
- údaje o tom, čím se práce liší od ostatních, dosud publikovaných prací, v čem na jiné práce navazuje a co nového přináší
- vymezit cíl průzkumu - položit výzkumné otázky

Co je výzkumná otázka?

Formulace problému

- Je to způsob, jakým uvažujete o daném tématu ze svého vlastního hlediska. Dobré výzkumné otázky většinou začínají obecným problémem, který je postupně zužován na zcela konkrétní téma zkoumání. Tento úzce vymezený pohled pak soustředí váš zájem na určitou oblast nebo záležitost. Později vám může výzkumná otázka pomoci vytvořit tezi nebo hypotézu, ke které shromáždíte údaje nebo informace pro svou (diplomovou) práci.

Pokud začínáte se skutečným výzkumem, ptejte se nejdříve sami sebe:

- Znáám literaturu v dané oblasti dobře? Jaké jsou zde důležité (již řešené) problémy či otázky? Které otázky související s daným tématem jsou natolik zajímavé, aby se jim věnovala zvýšená pozornost?
- Může moje práce vyplnit nějaké „bílé místo“?
- Existuje již nějaký podobný dokončený výzkum nebo studie?
- Jde o „horké téma“?
- Bude moje práce mít na danou oblast vliv?

- Proč bude někoho mé téma zajímat?
- Co by se měl čtenář o něm dozvědět?
- Co již asi čtenáři vědí (nebo si mohou lehce najít ve zdroji příbuzném)?
- Co bych jim chtěl/a sdělit navíc?
- Chci je také o něčem přesvědčit?
- K čemu budou čtenáři můj text používat?

- začněte výzkumnou otázku slovy „co“ a „jak“ ,
- ptejte se na jednu až dvě hlavní otázky, které budou doplněny maximálně pěti podotázkami
- používejte „výzkumná slovesa“ , která vyjadřují nově vznikající design: „objevit“ (např. v zakotvené teorii), „snažit se porozumět“ (např. v etnografii), „prozkoumat“ a „zpracovat“ (např. v případové studii), „popsat zkušenost“ (např. v rozhovoru)

Praktická část

- vymezit cíl průzkumu - položit výzkumné otázky-
- Plní funkce-upřesnit výzkum v souladu se stanovenými cíli a ukazuje směr výzkumu
- Proč jste zahájili výzkum + v čem spočívá jeho základní cíl? - **úvod**
- Jak byla problematika studována?- **metodika**
- Co jste zjistili? – **výsledky**
- Co tato zjištění znamenají ? – **diskuze**
- **závěr**

Metody vědecké práce

- **Metoda** – methodos – cesta k něčemu
- Způsob dosažení cíle, určitým způsobem uspořádaná činnost
- Proces vědeckého poznání má 2 etapy:
 - 1) získávání poznatků
 - 2) jejich zhodnocení za účelem zevšeobecnění

Klasifikace metod vědecké práce

- Podle zvolené metody se výzkum dělí na:
- **Kvalitativní výzkum** – „měkká“ věda
- Základ poznání- smysl, objevování
- Vytváření teorie a hypotézy
- Používání komunikace a pozorování
- Základní element analýzy – slova, věty
- Individuální interpretace
- Jedinečnost

Kvalitativní vědecká metoda

- Kvalitativní výzkum je **nematematický analytický postup** – výzkum týkající se života lidí, chování, vzájemných vztahů spočívá analýze zkoumaných jevů, odhalení spojení a závislosti
- Je velmi náročný na čas, vědomosti a dovednosti badatele
- Údaje charakter textu-sběr-přeformulování do jiných textů – stávají se **případovými studii**
- Analyzuje narativní informace
- Používá pozorování účastníků a nestrukturované nebo částečně strukturované **rozhovory**
- Výsledky jsou prezentovány slovně jako **zápisy rozhovorů**
- Sbírání informací a sepsání **nutriční anamnézy** – zdroje:
 - rozhovor s klientem /pacientem, zdravotnická dokumentace, příbuzní nemocného, ostatní zdravotnický personál, vlastní pozorování

- **Kvantitativní výzkum** - „tvrdá“ věda
- Základ poznání – příčina a následek
- Ověřování teorie, hypotézy
- Kontrola
- Používání techniky
- Základní element analýzy – čísla
Statistická analýza
- Generalizace

Kvantitativní vědecká metoda

- Úkolem kvantitativního výzkumu je statisticky popsat typ závislosti mezi proměnnými, změřit intenzitu této závislosti apod.
- Pracuje většinou s velkým souborem respondentů
- Používá metod dotazníků, standardizovaného rozhovoru, analýzy dat apod.

Metodika práce a metody zkoumání

- uvedou se podrobně a přesně všechny údaje týkající se výběru a charakteristiky vyšetřovaných subjektů příp. pokusných zvířat
- metody a prostředky techniky vyšetření, zpracování výsledků
- Tento celek by měl informovat čtenáře o tom, co se dělalo, jak se při tom postupovalo a na jaké **souboru** se dosáhly prezentované výsledky. Výklad je veden v **minulém čase**

- Popsat **vyšetřované osoby** (probandi v textu, tabulkách, grafech apod. údaje o celém souboru, někdy i o jednotlivých členech každého souboru).
- Experimentální a kontrolní.
- **do výsledkové části**
- **Informovaný souhlas**
- **Schválení etickou komisí**

- Popsat **metody a prostředky** (techniky vyšetření, které sloužily ke sběru dat tj. k vyšetření probandů i prostředky, které umožnily informace získat), pomůcky, přístroje, dotazníky, formuláře, protokoly aj.
- Popis metod může být podle potřeby doplněn rovněž obrazovou dokumentací (fotografie, nákresy, **originály dotazníků** a formulářů zařazené **v příloze !!!**)

- Provést matematicko-statistické zhodnocení a zpracování výsledků s přihlédnutím ke zvláštnostem každé práce (téma, cíle , metodika aj.) a volit ve spolupráci s pedagogem po konzultaci s odborníkem v matematické statistice.
- **Bakalářská práce - popisná statistika**

Výsledky

- **prezentuje výsledky a zjištěná fakta**
- Popis výsledků práce získané jednotlivými metodami.
- Výsledky by měly být přehledně rozčleněny a uspořádány v logickém sledu, umožňující jejich porozumění a správnou interpretaci, např.
anamnestické údaje, výsledky získané z dotazníků, hodnoty vstupního a kontrolního vyšetření různými metodami, srovnání výsledků experimentální a kontrolní skupiny
- výsledky matematicko-statistického zpracování, znázornění vztahů

- Prezentovat výsledky- nejdůležitější výsledky doplnit tabulkami, grafy
- Uvést pouze komentář k výsledkům

Diskuse

- **nejdůležitější část práce**, protože svědčí o schopnostech studenta správně analyzovat a hodnotit dosažené výsledky, srovnat je s údaji jiných autorů, posoudit a zdůvodnit splnění cílů práce-výzkumných otázek (ověřit platnost **pracovní hypotézy- diplomové práce !**)
- zhodnotit dosažené výsledky
- posoudit dosažené výsledky a **platnost pracovních hypotéz**
- uzavřít diskusi a formulovat závěry zaměřené na jednotlivé cíle práce, hodnotit možnosti aplikovatelnosti do praxe
- v čem spočívá omezení a síla dosažených výsledků

Závěr

- V závěru stručně rekapitulovat argumenty, stanoviska a zhodnotit, zda bylo dosaženo cíle event. odpovědi na výzkumné otázky-vyplývající z cílů práce
- Porovnat zjištěné s teoretickou literaturou

Abstrakt

- Sestává se z české a anglické verze abstraktu (obvyklý rozsah každé z nich činí 500 – 600 znaků včetně mezer) a české a anglické verze seznamu klíčových slov (obvyklý rozsah seznamu činí 5 – 10 slov). Text obou jazykových verzí abstraktu a seznamů klíčových slov musí být shodný s těmi, jež student uvede v archivu závěrečné práce v IS MU.

ANOTACE X ABSTRAKT X SHRNUTÍ

- **Anotace** stručným shrnutím práce v rozsahu několika vět na 5 až 10 řádků. Cílem anotace je ve stručnosti seznámit čtenáře s problematikou Vaší bakalářky nebo diplomky. **Anotace však nezahrnuje cíle práce, použité metody nebo Vámi zjištěné výsledky v dané problematice!**
- má pouze čtenáře uvést do tématu a závěr mu nesdělí předem
- Pro dobrou katalogizaci – uvedení všech základních informací o práci – jméno autora, název VŠ a PP, jméno vedoucího, počet stran a příloh, rok obhajoby

- **Abstrakt** vysvětlení hlavních myšlenek díla
- Krátká výstižná charakteristika obsahu dokumentu.
- Informativní, zachovává tématické a stylové vlastnosti primárního dokumentu, do značné míry jej nahrazuje
- **ABSTRAKT** je podobně jako anotace přehledem obsahu práce, ovšem je rozsáhlejší (250-500 slov) a obsahuje použitou metodiku, a i výsledky šetření bakalářské nebo diplomové práce. Je důležité si pamatovat, že čím je abstrakt zajímavější, tím je větší šance, aby si čtenáři přečetli celou práci. Při formulaci abstraktu doporučujeme používat krátké výstižné věty a vyvarovat se složitých nečtivých formulací.
- **klíčová slova** - Součástí abstraktu jsou i klíčová slova, na které se v bakalářské či diplomové práci zaměřujeme. Oficiální pravidla pro psaní abstraktů naleznete v normě ČSN ISO 214.

- **Shrnutí (souhrn)** – krátká rekapitulace výsledků práce, na konci dokumentu, k čemu se autor dopracoval
- Dobře napsané resumé je **souhrn nejdůležitějších zjištění a závěrů**, ke kterým autor při svém zkoumání dospěl. Stručně charakterizuje problematiku dané práce, popisuje použité metody, uvádí přínos výzkumu pro obor a témata a možnosti dalšího zkoumání.

- Písemná práce forma monologu- neosobní vyjádření
- 1. osobě j.č. - **v úvodu a závěru** pro vyjádření přístupu
- k problematice, formulování osobního přínosu
- 3.os.č. j. - při popisech pokusů, prezentaci tvrzení, v odvolání na argumenty „ dá se konstatovat, že... z analýzy vyplývá.“
- 1.os.mn.- názory mohou být sdíleny i čtenářem
- „ pro jednoduchost ukážeme věc na jednom příkladě...“.
- 3.os.č. mn. - „ Odborníci dávají přednost...“

Kazuistika

- případová studie je souborná zpráva o případu jednotlivce (soubor klinického pozorování jednotlivce, výsledky léčby, zpráva o životě a vývoji jedince)
- Obsahuje rozbor a popis odborně zajímavého poučného případu. Zajímá se aktuálním stavem, ale i historií případu
- Proces nutriční péče

Bakalářská práce – kazuistika (léčebná výživa)

- **1. Přehled teoretických poznatků**
- **Obecná část**
- **Definice onemocnění**
- **Epidemiologie (Incidence a prevalence) a etiologie onemocnění**
- **Patofyziologii**
- **Klinické projevy a průběh onemocnění**
- **Diagnostika**
- **Terapie farmakologická a nefarmakologická**
- **Prevence p, s, t**

2. Praktická část - Kazuistika

- Základní údaje
- Hospitalizace – zařízení
- Informovaný souhlas zúčastněné osoby
- Popis :

1. Osobní anamnéza

Osobní data nemocného: Jméno pacienta (iniciály), pohlaví

- **Doména: Anamnéza (Client History)**
 - farmakologická, gynekologická, abúzus, sociální a pracovní
- **I. Nynější onemocnění- diagnóza medicínská**
- **II. Osobní anamnéza – předchorobí – sled onemocnění od narození do současnosti + zvyky: alergie, kouření, abúzus, farmakologická (léky), gynekologická**
- **III. Rodinná anamnéza**
- **IV. Pracovní a sociální anamnéza (stav, povolání, vyznání)**

1. Nutriční zhodnocení

ASSESSMENT

- **Doména: Nutriční anamnéza (Food/Nutrition–Related History)**
 - ...
- **Doména: Antropometrická měření (Anthropometric Measurements)**
 - ...
- **Doména: Biochemická data, zdravotní testy (Biochemical data, medical tests and procedures)**
 - ...
- **Doména: Problémy související s výživou (Nutrition-Focused Physical Findings)**
 - ...
- **Doména: Anamnéza (Client History)**
 - ...

1. Nutriční zhodnocení ASSESSMENT

- **Doména: Nutriční anamnéza (Food/Nutrition–Related History)**
 - stravovací zvyklosti (včetně alter. způsobů stravování, kojení), příjem živin (recall, frekvenční dotazník), doplňky stravy, enterální výživa, zkušenosti s dietami, vyřazování potravin, preference potravin, znalosti, přesvědčení, schopnost samoobsluhy, anamnéza fyzické aktivity, nutriční kvalita života
- **Doména: Antropometrická měření (Anthropometric Measurements)**
 - výška, hmotnost aktuální i obvyklá / dřívější (hmotnostní úbytek), BMI, percentilové grafy, změny hmotnosti, tělesné obvody, bioimpedance

1. Nutriční hodnocení-pokračování

- **Doména: Biochemická data (imunologická), zdravotní testy, postupy(Biochemical data, medical tests and procedures)-laboratorní údaje**
 - př. albumin, prealbumin, transferin, CRP, glukóza, TAG, cholesterol, CB, kreatinin, urea, N-bilance, ionty, vitaminy, minerální látky, acidobazická rovnováha, bazální metabolismus

1. Nutriční hodnocení -pokračování

- **Doména: Problémy související s výživou-
klinické vyšetření (Nutrition-Focused Physical Findings)-
hodnocení tělesných systémů -**
 - kardiovaskulární, trávicí, kůže a další životní funkce-
zrak, průjem, zácpa, tělesné postižení, nauzea,
zvracení, žvýkání, polykání, suchost v ústech, změna
chuti/čichu, dyspeptické potíže, ztráta podkožního
tuku atd., které se pojí s patofyziologickými stavy
(kachexie, podvýživa)
 - lékařské záznamy a zprávy
- Nespecifické příznaky únava, malátnost, průjem, zácpa,
padání vlasů, nehty, suchá kůže, poruchy spánku aj.
- Specifické příznaky typické pro specifické deficiencie
- aspekce, fyzikální metody

1. Nutriční hodnocení

ASSESSMENT

- **Co dál** s informacemi z nutričního zhodnocení?
 - porovnání s normami / standardy
→ interpretace + učinění rozhodnutí
- **Kritické zamyšlení**
 - volba vhodných dat
 - potřeba doplňujících informací
 - volba vhodných metod zhodnocení
 - spolehlivost
 - rozlišit relevantní (mající (rozhodující) význam či vztah k dané věci) a nerelevantní data
 - rozlišit důležité od nedůležitého

Proces nutriční péče - 4 kroky

Proces nutriční péče A-D-I-M-E

- Proces nutriční péče A-D-I-M-E
- Assessment-Diagnosis-Intervention-Monitoring-Evaluation
- **Nutriční diagnóza** – zahrnuje identifikaci - PES nutriční problém(P) identifikovat nutriční riziko, jeho (E) etiologii a (S) symptomy

Nutriční diagnóza

- a) Identifikovat - označit nutriční problém nebo potřeba (identifikovat nutriční riziko)-řešit jej prostřednictvím nutriční intervence**
- b) Stanovit příčinu, přispívající rizikový faktor**
- c) Příznaky – symptomy subjektivní a objektivní**

2. Nutriční diagnóza

TERMINOLOGIE

- Intake (**příjem**)
 - potíže související s příjmem energie, živin, tekutin a/nebo bioaktivních látek ze stravy nebo z nutriční podpory
 - energetická rovnováha, příjem stravy nebo nutriční podpory, příjem tekutin, bioaktivní látky, živiny, tuk a cholesterol, bílkoviny, sacharidy a vláknina, vitaminy, minerální látky
- Clinical (**klinická diagnóza**)
 - problémy týkající se výživy, a které souvisí se zdravotním a tělesným stavem
 - funkční diagnostika, biochemická diagnostika, hmotnost
- Behavioral-Environmental (**chování a prostředí**)
 - znalosti a postoje, tělesné funkce a aktivita, bezpečnost a dostupnost potravin

Nutriční diagnóza

DIAGNOSIS

- **Cíl:** jasně, stručně a jednoznačně popsat nutriční problém, který lze vyřešit nebo zlepšit, formou tzv. **PES tvrzení** – prohlášení – strukturovaná věta, která popisuje specifický výživový problém, za který je NT zodpovědný a který řeší příčiny problému (a spadá do kompetence nutričního terapeuta)
- Nutriční dg (nestálý příjem sacharidů)
 - x klinická dg (diabetes)
- Diagnózy **dle standardizované terminologie** (každá zahrnuje termín diagnózy-problém, etiologii, symptomy)

Nutriční diagnóza

DIAGNOSIS
PES tvrzení

- PROBLÉM
 - stanovená nutriční diagnóza
- ETIOLOGIE
 - definuje hlavní a relevantní příčinu problému. Uvádí se slovy „**způsobený, souvisí...**“ a určuje, kam bude zaměřena nutriční **intervence**.
- SYMPTOMY
 - popis projevů. Uvádí se slovy „**jak vyplývá z, jak dokládá...**“ a určuje, na které **příznaky (indikátory)** se zaměří monitoring a hodnocení během intervence.

Etiologie - příklady

- **Přístup:** např. komunitní a geografická omezení (klient žije ve venkovské oblasti s omezeným přístupem k veřejné dopravě).
- **Chování** např. neochotné nebo nezaujaté sledování pokroku.
- **Víra - Postoje** např. vnímání, že časová a finanční omezení brání změnám stravy.
- **Kulturní:** např. praktikování ramadánu zabraňuje příjmu pravidelných jídel.
- **Znalosti:** např. nedostatek znalostí souvisejících s potravinami a výživou, pokud jde o vhodný příjem tekutin.
- **Fyzické:** např. nedostatek schopnosti sebeobsluhy
- **Fyziologicko-metabolické:** např. změna potřeb mastných kyselin v důsledku onemocnění....
- **Psychologické:** např. binge stravovací chování spojené s diagnostikovanou úzkostnou poruchou.
- **Sociálně-osobní:** např. nedostatek sociální a rodinné podpory pro provádění úpravy stravy.
- **Léčba:** např. snížená chuť k jídlu spojená s užíváním léčiva...

Příznaky -symptomy

- **Příznaky** jsou objektivní údaje získané přímým fyzikálním vyšetřením, pozorováním, laboratorními hodnotami a výsledky zkoušek.
- **Symptomy** jsou subjektivní údaje hlášené klientem nebo jeho rodinou spíše než skutečné výsledky.

Jak vybrat správné příznaky

- Podporují příznaky a poskytují důkazy, že diagnóza výživy (problém výživy) existuje?
- Jsou příznaky podloženy údaji o hodnocení výživy?
- Jsou příznaky dostatečně specifické, aby je bylo možné sledovat, aby bylo možné měřit/ vyhodnocovat změny mezi jednotlivými návštěvami?
- Může vám měření příznaků sdělit, že problém je vyřešen nebo vylepšen?

Nutriční Intervence

- Nutriční Intervence – změna – výživa – chování, podmínky prostředí, aspekt nutričního zdraví
- (znát vhodné řešení)
- individuálně, skupinově , v komunitě
- a) Formulovat cíle
- b) Stanovit plán činností
- c) Vlastní implementace
- potraviny, nutrienty - edukace,
- individuální poradenství, konzultace, označování potravin.... Koordinace nutriční péče
-

Nutriční monitoring a hodnocení

- sledovat účinnost řešení -
- zaznamenat realizované kroky řešení a jejich efekt event. opakovat identifikaci v čase)
- 1/Příjem – přívod
- 2/ klinika
- 3/ chování a prostředí
- Dlouhodobý nutriční program dle přepokládaného vývoje onemocnění
- Trvale vzdělávat

Úkol

- **Nutrition Reviews 2004, vol. 62, no. 9, p. 360-363**
- **European journal of pediatrics, 1992, vol. 151, p. 786 – 788**
- **Z TĚCHTO ČLÁNKŮ VYPRACUJTE 2 KAZUISTIKY DLE PROCESU NUTRIČNÍ PÉČE A VLOŽTE DO ODEVZDÁVÁRNY, VYHODNOTÍME V PODZIMNÍM SEMESTRU V RÁMCI BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

Časový plán přípravy-podmínka zápočtu z cvičení z MVV

- **1. Volba tématu a strategie přípravy - 2 týdny:**
 - - časový plán
 - - volba tématu
 - - příprava na informační průzkum
- **2. Informační průzkum- 6 týdnů**
 - - bibliografický průzkum – klíčová slova pro rešerši
 - - knihovny
- **3. Zpracování výsledků průzkumu-6 týdnů**
 - - studium dokumentů
 - - excerpcování

- **4. Výzkum - 6 týdnů** - určení metodiky, cíle, plán, osnova, vykonání
- **5. Tvorba práce – 4 týdny** (definitivní osnova, uspořádání materiálu, tvorba textu)
- **6. Příprava dokumentace – 2 týdny** (seznam bibliografických citací, odkazy, obrázky, tabulky přílohy)
- **7. Příprava konečné verze práce - 2 týdny**(psaní čistopisu, závěrečná redakce)
- **8. Odevzdání práce**
- **9. Obhajoba – prezentace práce**
- **10. Podpis školitele**

Tradiční tištěné dokumenty

1. Monografická publikace
2. Zvláštní typy monografií (tzv. šedá literatura) :
 - diplomové, habilitační práce
 - firemní literatury, katalogy
3. Části v monografiích a příspěvek ve sborníku
4. Seriálová publikace - články v seriálových publikacích - časopisy

Elektronické zdroje

Článek v elektronickém seriálu

- www stránka, elektronická monografie – on-line
- článek ve sborníku CD-ROM
- elektronický program

Prohřešky

- - Citování díla, které autor nepoužil
- - Necitování díla, které autor použil
- - Autocitace - citování vlastních děl
- - Nepřesné citování, znemožňující identifikaci díla